

VERKLÝSINGAR FYRIR HITLAGNIR

EFNISVAL:

DUNNVEGGJA STÁLLAGNIR:

- Lagnir úr svörtu þunnveggjuðu stáli eru eftir DIN 2394

SNITTADAR STÁLLAGNIR:

- Pipur eru svarfar málal svefar heildregnar stálþipar samkvæmt ÍST EN 10255 MEDIUM

EINANGRUNBYKKTIR

- Hitilagnir skal einangra með glerullarhólkum eins og hér segir:

Pípuvermál	Þykkt einangrunar
DN10 - DN20	20 mm
DN25 - DN32	30 mm
DN40 - DN100	þvermál pípu

- Einangrunarhólkur skulu vera glerullarhólkur af víðurkenndri gerð. Ysta lag einangrunar skal vera álfirfirbót sem er styrkt með glerrefjum.

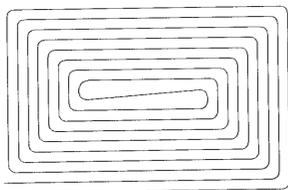
PLASTLAGNIR:

- Plastlagnir eru PEX-lagnir í rör í rör með stefniskápu og skulu þola 70°C við 6 bar í 50 ár.

GÖLFHITALAGNIR:

- Pipur skulu vera PEX, álþex eða PE-RT stefniskápu og þola 60°C við 6 bar í 50 ár

Gölfhitaslaufur skal almennt leggja eins og mynd sýnir:

SKOLUN HITLAGNA OG JAFNVÆGISSTILLING:

- Skola skal hitilagnir samkvæmt staðlinum ÍST EN14336 áður en það er jafnvægisstílt. Jafnvægisstíllt skal hitakarfi samkvæmt staðlinum ÍST EN14336

ÞRÝSTIÞRÓFUN - STÁLLAGNIR

- Þrýstiprófun fer fram eftir staðlinum ÍST EN14336
- Þrýstiprófa skal með vatni og 9 bara vatnsþrýsting og skal hann standa í 2 klst. - ganga skal á öll armskeyti og kanna leka og tappa af lofti á kerfi
- ef sérstakar aðstæður liggja fyrir má þrýstiprófa með þrýstifloði (kólnunarefni)
- gasþrýstingur skal ekki vera hazri en 0,5bar
- eftir að gasþrýstingur hefur verið settur á og lóðnar eru meira en 10 mínútur skal ganga á samskeyti með sápuvatni til að kanna leka
- verktaki skal fylta út skýslu um prófun eftir ÍST EN14336.

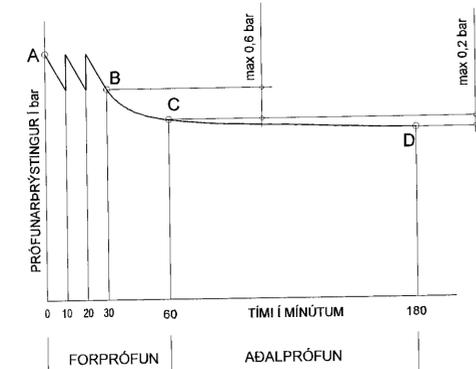
ÞRÝSTIÞRÓFUN - PLASTLAGNIR

Forprófun:

- Ef kostur er skal meðhöndlaður vera staðsettur á lægsta stöð kerfisins. Fylla skal lagnir með vatni, passa vel að skærið litið sé á kerfinu og að það sé ekki tengt veitu. Látu vatni ná umhverfihita, saka þrýsting á kerfinu upp í 1,5 x nokkunarþrýsting [a] og bíða í 10 mín. Auka þrýsting í 1,5 x nokkunarþrýsting og aftur eftir 20 mín.
- Ská þrýsting eftir 30 mín [a] og aftur eftir 60 mín [c] og má þrýstingurinn ekki hafa fallið meira en 0,6 bar á þeim tíma. Forprófi teist vera lokið með fullhagandi er ekki yfir 0,6 bar. [c] ef enginn leki kemur fram og þrýstingstali slóustu 30 mínútna er ekki yfir 0,6 bar. [c]

Ádalprófun:

- Ádalprófun skal fara fram í beinu framhaldi af forprófun og tímakengt þess er um 2 klst. prófþrýstingur eftir forprófa á tímamarki [c] skal skrásettur.
- Ádalprófi teist lokið með fullhagandi árangri ef prófunarþrýstingur fellur ekki meira en 0,2 bar [d] frá byrjunarþrýstingi prófins og ef engin lekar koma fram. Ef þrýstingur fellur meira en 0,2bar meðan á prófi stendur verður að endurtaka allt ádalprófið aftur.

VERKLÝSINGAR FYRIR NEYSLUVATNSLAGNIR

PEX LAGNIR:

- Pipur skulu vera PEX lagnir í rör kerfi
- Pipur þarf ekki að einangra
- Pipur fyrir kaldvatn skal staðsetja undir einangrun botnplötu til að tryggja kaldara vatn
- Tengilagnir að þrífatekjum skulu vera Ø16 nema annað sé tekið fram
- Frágangur lagna skal vera í samræmi við gildandi staða og reglugerðir.
- Pipur skulu þola a.m.k. 70°C við 10 bar miðað við stöðugt álag í 50 ár

RYÐFRÍAR LAGNIR

- Neysluvatnslagnir eru ryðfríar pipur BS316 S16 stálgerði, gerðar fyrir þrýsting
- Pipur skulu hafa hlöð samþykki Nýsköpunarmáttstöðvar Íslands

ALPEX LAGNIR

- AL-plásti "multi layer" pipur sem hafa hlöð samþykki Nýsköpunarmáttstöðvar Íslands.
- Pipur skal einangra með 20mm hólkum úr óbrennandi efni.
- Mesta fjarlægð milli pípuupphengja má vera 1,2-1,5 m, eftir stærð pípu.
- Tengilagnir að þrífatekjum skulu vera Ø16 nema annað sé tekið fram.
- Frágangur lagna skal vera í samræmi við gildandi staða og reglugerðir.
- Pipur skulu þola a.m.k. 70°C við 10 bar í 50 ár
- Tengistykki skulu vera víðurkennd af framleiðanda röra
- Verktækni til samsetninga skulu vera víðurkennd af framleiðanda röra
- Allar lagnir skal þrýstiprófa skv. sérstakri verklýsingu

PP-R PLASTLAGNIR

- Pipur skulu vera PP-R plastlagnir með styrktarlagi (MF) sem minnkir þenslu
- Pipur skulu þola a.m.k. 60°C við 10 bar miðað við stöðugt álag í 50 ár
- Tengilagnir að þrífatekjum skulu vera Ø20 nema annað sé tekið fram
- Frágangur lagna skal vera í samræmi við gildandi staða og reglugerðir
- Allar lagnir skal hafa hlöð samþykki Nýsköpunarmáttstöðvar Íslands
- Setja skal brunahólka á pipur sem eru 32mm og stærri þegar þær rjúfa brunahólki

EINANGRUN NEYSLUVATNSLAGNA:

- Neysluvatnslagnir skal einangra í með glerullarhólkum eins og hér segir:

Utarmál pípu	Þykkt einangrunar	Heitt vatn	Kalt vatn
15 mm-20 mm		20 mm	20 mm
25 mm-50 mm		40 mm	20 mm

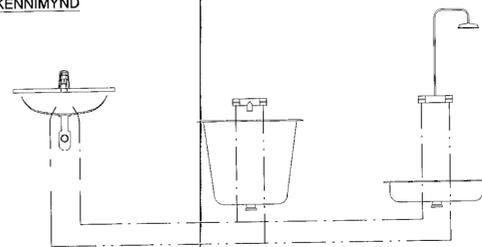
- Einangrunarhólkur skulu vera glerullarhólkur með yfirborði sem virkar sem rakavörn
- Einangrunin skal vera skv. DIN 4102 flokkur B1.
- Uppsetning skal vera í samræmi við leiðbeiningar framleiðanda.

RÁÐLAGÐUR HÁMARKSHITI

Ráðlagður hámarkshiti á heitu neysluvatni að handaugum, sturtum og böðum er 43°C nema gerð sé krafa um lægra hitastig.

Vatnshiti	Krafa - heimild	Tegund byggingar	Töppunarstaðir
65°C	Byggingarreglugerð ÍST67:2003, DS439:2000	Íbúðarhúsnæði	Allir töppunarstaðir
65°C	Reglugerð um hollustuhætti á sund og baðstöðum 457:1998	Sund og baðstaðir	Laugar og sturtur
65°C	Reglugerð um hollustuhætti 941:2002	Skólar og kennisstærir Heilsuæfingar- og íþróttarstöðvar Þrífartæki Samkomustærir Gælistærir Hælbirgðis og meðferðarstofnanir	Handlaugar og böð
65°C	Reglugerð um hollustuhætti 941:2002	Íbúðarhúsnæði	Allir töppunarstaðir

KENNIMYND

Vé handaug skal takmarka færslu sveifar þannig heilvatnið takmarkast við 41°C, nema gerð sé krafa um lægra hitastig.
Á baðkar og sturtu skal setja hitastyrð bíðunartæki með 38°C hitaþyggi.

VERKLÝSING FYRIR FRÁVEITULAGNIR

LAGNIR Í JÖRD:

- Skoðlagnir í jörð eru PVC pipur SN4 nema annars sé getið á teikningu.
- Regnvatns- og jarðvatnslagnir í jörð eru PVC rör SN4 nema annars sé getið á teikningu.
- Tengistykki skulu vera af sömu gerð og pípu.
- Allar ómettar lagnir eru Ø100 með minnst 20% halla.
- Þar sem lagnir gegnum sökkul skal setja styrktarhólk utan um lagnina af næstu röfstaðri fyrir ofan.
- Uppgefnir kótar eru renniskótar.
- Frágangur lagna skal vera í samræmi við gildandi staða og reglugerðir.
- Lagnir og tengistykki skulu hafa hlöð samþykki Nýsköpunarmáttstöðvar Íslands.

LAGNIR INNANHÚSS ÚR PLASTI:

- Pipur og tengistykki eru úr PP-plasti.
- Lagnir skulu hafa a.m.k. 50% halla nema annað sé tekið fram.
- Festingar lagna skulu vera með hjóðdempanni gúmmí.
- Mesta fjarlægð milli upphengja er:

Nafnmál	Lóðrétt (m)	Lárétt (m)
32-50	1,0	0,5
75	1,5	1,0
100	2,5	1,0

- Frágangur lagna skal vera í samræmi við gildandi staða og reglugerðir.
- Allt lagnanefni skal hafa hlöð samþykki af Nýsköpunarmáttstöðvar Íslands.

Að einstökum lögnum skulu stærðir frárennisslagna vera:

HL = Ø40mm
EV = Ø50mm
FV = Ø50mm
SV = Ø50mm
RV = Ø50mm
EK = Ø50mm
VS = Ø110mm
GNG = Ø50mm

VERKLÝSING FYRIR SNJÓBRÆÐSLU Í JÖRDU

Pipur í snjóbræðslulaufum skulu vera plastpipur. Pipurnar þurfa að þola a.m.k. 4 bar innri þrýsting við 50°C miðað við 50 ára endingartíma miðað við 1,25 öryggisstuðul. Slaufurnar skal leggja án samskeyta. Til þess að halda réttu fjarlægð milli pípa, 250 mm milli í mæðu, skal verktaki nota fjarlægðarklemmur úr plasti með minnst eins metra milliþoli og á tveim stöðum á hvert u-beygi.

EINANGRUN Á PÍPUM OG TÆKJUM

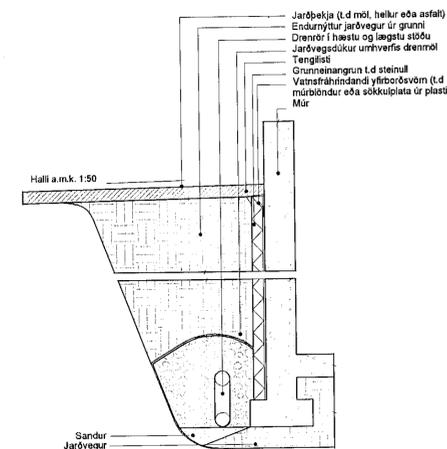
Einangra skal allar hita- og neysluvatnslagnir. Einnig skal einangra allar regnvatnslagnir innanhúss. Setja skal einangrun á pipur þegar þrýstiprófun er lokið. Einangrun skal vera með jöfnu yfirborði. Hana skal setja á pipur í heilum lengdum og enda einangrun með tísniörum bútum. Ekki skal nota einangrunarbúta sem skornir hafa verið á mötí hvorum öðrum. Yfirborð einangrunar skal vera heilt og án gata eða skemmda. Á kaldavatnslögnum og kaðlögnum skal loka einangrun fullkomlega með makafni sem þéttir gagnavart rakastreymi inn í einangrun. Lagnir skulu ganga full einangrað og meginhluti á veggjum og göllum.

Einangrun skal vera glerullarhólkur með sterkri rakabótun yfirborði, kraftpappa eða styrktu skýfirbót. Einangrun er lokið með því að yfirborðsflötu fyllur yfir samskeyti og lokast með álsafni limrand sem opnuð er um leið og yfirborði er lokað. Lokar og búnaður skal einangraður eins og kostur er á sama hátt.

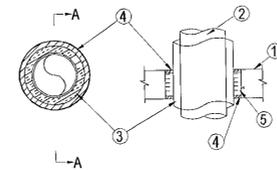
MERKING Á LÖGNUM OG LOKUM

Merkingu skal lagnir með merkingu sem sýna hvað þær flytja og streymisátt. fara skal eftir leiðbeiningarblaði frá RB (Nýsköpunarmáttstöð) fyrir lagnamerkingu. Setja skal merkingu á loka sem gefur til kynna hlutverk þeirra til að notendur kerfis geti með öðrum hætt lokað fyrir kerfisluta ef þess þarf vegna bílana, vatnsléka eða þöfnustu

KENNIMYND DRENSNID

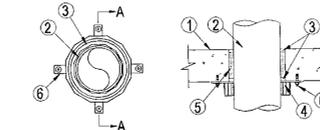

BRUNABÉTTING PÍPULAGNA

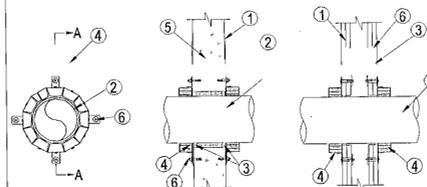
Brunabétting pípu lagna úr málmí / plastlagna Ø32mm og innri.

- Brunaskí (gölf eða veggur)
- Pípa staðsett í gati og fest vel beggja vegna með festingum sem hafa sömu brunamótstöðu og þéttingin
- Einangrun úr kraftpappa eða ákúð (a2-s1,d0) yfirborði úr krappappa eða ákúð (a2-s1,d0) Pípa getur verið einangruð
- Brunabétting þankitts ofan frá gölf og beggja vegna á vegg
- Brunabétting úr steinull 150kg/m³ (a2-s1,d0)

Brunabétting pípu lagna úr plasti í gölfí stærri en Ø32mm.

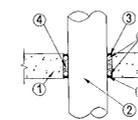
- Brunaskí (gölf)
- Pípa staðsett í gati og fest vel beggja vegna með festingum sem hafa sömu brunamótstöðu og þéttingin
- Brunabétting þankitts
- Herphólkur (brunakrag)
- Brunabétting úr steinull 150kg/m³ (a2-s1,d0)
- Múrholli með sömu brunamótstöðu og þéttingin

Brunabétting pípu lagna í vegg, stærri en Ø32mm.

- Brunaskí (vegg)
- Pípa staðsett í gati og fest vel beggja vegna
- Brunabétting þankitts
- Herphólkur (brunakrag)
- Brunabétting úr steinull 150kg/m³ (a2-s1,d0)
- Múrholli með sömu brunamótstöðu og þéttingin

HLJÓÐBÉTTING PÍPULAGNA

Hljóðbétting pípu lagna

- Veggur eða gölf
- Pípa staðsett í gati
- Þéttitúli (eygjarleg)
- Hljóðbétting úr steinull 80kg/m³
- Þéttipúlsa (bobnyling)

Samþykkt þann

07. sep. 2020

F.h. byggingarfulltrúans í Hafnarfirði
Sigurður Steinar Jónsson

Útg. Dags. Skýring Hannað/Yfirbót

VSBS VERKFRÆÐISTOFA
Bæjarhúsi 20 / 220 Hafnarfirði
Kennitala: 710796-2999
Sími 585 8600
vsb@vsb.is / www.vsb.is

Dagsetning aðskipadráttar

Aftun hönnunarstjóra
Sturla Þór Jónsson
Kl. 280465 4459
Aftun skýringarstjóra
Björn Snorrason
Kl. 170469 5699 - bsg@vsb.is

Verktali
MOSABARD 15
HAFNARFIRÐI
Verktali
Lagnir

Verklýsingar
Hannað BS Teiknað BS Yfirbót JGR Kvarði / A Síða
Dags. 27.01.2020 Versiðri 20102 Teikning PO 001 Útgáfa -